

ДО

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р- 109- 411 ОТ 26. 10. 2022 Г. НА РЕКТОРА НА
МУ- ГР. ВАРНА**

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф. д-р Камелия Тодорова Цветанова, д.м.н.

Ръководител Катедра „Анестезиология и интензивно лечение“ към МУ- гр.
Плевен

Със Заповед № Р- 109- 411 от 26. 10. 2022 г. съм определена за член на научно жури по процедура за провеждането на конкурс за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ (03. 01. 38).

Получих по надлежен ред необходимите документи и материали съобразно ПРАС на МУ-гр. Варна.

Кандидат в конкурса: Д-р Атанас Цанков Занев.

Тема на дисертационния труд: „Интраоперативно и постоперативно обезболяване с *TAP*- блок при пациенти с долна средна лапаротомия“.

Научен ръководител: Доц. д-р Боряна Найденова, д.м.

Кратки биографични данни:

Д-р Атанас Цанков Занев е роден на 14. 07. 1083 г. в гр. Силистра.

Завършва средното си образование в гр. Силистра. През 2002 г. завършва МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- гр. Варна.

Професионалният път на д-р Занев започва през 2008 г. в ЦСМП- гр. Варна, Филиал Дългопол. По- късно, през периода 2009 г.- 2011 г. започва работа като лекар- ординатор в Спешно отделение ва МБАЛ „Св. Анна“-

гр. Варна. През 2011 г. продължава работата си като спешен медик в Спешно отделение на МБАЛ „Света Марина“ ЕАД- гр. Варна.

През 2012 г. е назначен като анестезиолог-реаниматор в КАИЛ на МБАЛ „Света Марина“ ЕАД- гр. Варна.

Академичното развитие на д-р Занев започва през 2014 г., когато спечелва конкурс за „Асистент“ в КАСИМ на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- гр. Варна.

През 2017 г. придобива специалност по „Анестезиология и интензивно лечение“, а през 2020 г. зачислява докторантура по „Анестезиология и интензивно лечение“ в МУ – гр. Варна.

Преподава по дисциплината „Анестезиология и интензивно лечение“ както на българоезичните, така и на англоезичните студенти в специалност „Медицина“.

Специализирал е в България, Чешка Република и в Румъния.

Има реализирани курсове на обучение в България и в чужбина.

Публикационната активност на д-р Занев е в редица списания, включително и такива индексирани в SCOPUS.

Участвал е в редица научни форуми с доклади и постери, както и в български и международни научно-изследователски проекти.

Владее български, английски и руски езици.

Член е на:

1. Българско дружество по ентерално и парентерално хранене;
2. Дружество на анестезиолозите в България;
3. Българска асоциация за изследване и лечение на болката;
4. European Society of Anesthesiology;
5. European Society of Regional Anesthesia and Pain Therapy ;
6. International Association for the Study of Pain.

Актуалност на темата на дисертационния труд: Болката отключва редица неблагоприятни за организма ендокринни, имунологични, метаболитни и психологически промени.

Това на свой ред увеличава времето за хоспитализация на пациентите преживели оперативна намеса.

Оказва се, че хирургичната намеса е най-честият и предсказуем източник на силна болка.

Нелекуваната постоперативна болка може да доведе до нежелани психологически и физиологични ефекти, като по този начин компрометиращ качеството на възстановяването. Овладяването на болката в следоперативния период е една от основните задачи, които си поставя всеки анестезиолог- интензивист.

В борбата с периперативната болка, значимо място заема мултимодалната аналгезия и локо-регионалните техники за обезболяване, като все по-популярен става прилагането на т.нар. TAP- блок (Rafі Transversus Abdominis Plane- блок).

Липсата на достатъчно проучвания в България по темата, прави настоящият дисертационен труд актуален и навременен.

Структура на дисертационния труд: Дисертацията на д-р Занев е в обем 157 машинописни страници, от които Въведение- 1 стр., Литературен обзор- 41 стр., Цел и задачи- 1 стр., Обект и методика на клиничното изследване- 15 стр., Резултати и обсъждане- 52 стр., Заключение- 3,5 стр., Изводи- 1 стр., Приноси- 1 стр., Библиография- 13 стр. (от които 10 на кирилица и 220 на латиница), Приложения- 22 стр.

Въведението на дисертационния труд успешно кореспондира със същността на избраната тема.

От него става ясно, че д-р Занев е добре запознат с проблемите свързани с интраоперативното и следоперативно обезболяване и най-съвременните анестезиологични методи използвани за купиране на периперативната болка.

Представеният литературен обзор е от 41 страници. В него са описани подробно анатомичните субстрати на болката, видовете болка, най-често използваните фармакологични средства за системно обезболяване и различните съвременни техники за анестезия и аналгезия прилагани в съвременната анестезиология и интензивно лечение.

Особено внимание се отделя на т.нар. TAP- блок и разнообразните техники за прилагането му.

Добро впечатление прави съпоставянето на ТАР- блока с другите локо-регионални техники за обезболяване.

Целта на проучването е правилно формулирана, а именно да се оцени ефективността, приложимостта и безопасността на ТАР- блока непосредствено при интра- и постоперативното обезболяване при пациенти подложени на хирургични интервенции с използване на долна срединна лапаротомия.

За постигането на тази цел, д-р Занев си поставя шест задачи, които са коректно формулирани, като считам, че задача 5 и 6 биха могли да бъдат обединени в една задача.

От глава „Обект на проучването“ става ясно, че проучването е разделено на две рамена- проспективно и ретроспективно, осъществено в структурите на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна.

Включва пациенти, лекувани в Клиниките по „Урология“ и „Обща хирургия“, на които са извършени планови операции чрез долна срединна лапаротомия. Изследването включва 3 групи пациенти:

- 1- ва група- контролна, ретроспективна (n= 89), обхващаща пациенти лекувани в периода 2016 г.- 2020 г.;
- 2- ра група- експериментална, проспективна (n= 37), включваща пациенти преминали през лечебното заведение в периода 2021 г.- 2022 г.;
- 3- та група- експериментална, ретроспективна (n= 45), в която са включени пациенти лекувани в периода 2017 г.- 2019 г..

Приложени са следните изследователски методи: документален метод, клинични методи, инструментални методи, лабораторни методи, лечебни методи (хирургични и анестезиологични) и статистически методи (SPSS Statistics 25.0 и Microsoft Office 2013).

В глава „Резултати и Обсъждане“, дисертантът прави подробен анализ на получените данни, които произтичат от направената статистическа обработка на резултатите илюстрирани в 49 и 36 Фигури.

Доктор Занев доказва в своят дисертационен труд, че използването на ТАР- блок позволява прецизно визуализиран на структурите и постоянен контрол при преминаването на иглата.

Доказва, че TAP- блока редуцира отчетената консумация на опиоиди, не води до хемодинамична нестабилност, намалява интензитета на постоперативната статична и динамична болка.

В същото време, TAP- блока намалява степента на седация в най-ранния следоперативен период, намалява опиатните нужди, но не намалява случаите на PONV и не повлиява дозата на използваните НСПВС за постоперативно обезболяване.

Раздела „Обсъждане“ следва логически разгърнатото съдържание.

В нея дисертанта обстойно анализира количествените и качествени, както и статистически получените резултати по така определените три групи.

Тук той прави частични изводи и заключения, които обобщава самостоятелно в рубриката „Изводи“. Общо са изведени 8 извода, които приемам напълно.

Приемам и без забележка описаните научно-практически (4 на брой) и научно-теоретични (3 на брой).

Списъка на статиите свързани с дисертацията са две, публикувани в списание „Варненски медицински форум“.

Заключение: На базата на представеният ми дисертационен труд смятам, че дисертантът е осъществил успешно научно изследване, касаещ един съвременен метод за периперативно обезболяване, какъвто е TAP- блокът.

Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да дадат **положителна оценка** на дисертацията на доктор Атанас Цанков Занев за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

03. 11. 2022 г.

Гр. Плевен

С уважение:

/Проф. д-р Камелия Цветанова, д.м.н./